

TENDENCIA VPLYVU POISTNEJ OCHRANY NA GLOBALIZÁCIU PODNIKANIA A INOVÁCIE

TREND OF THE IMPACT OF INSURANCE PROTECTION ON THE GLOBALIZATION OF BUSINESS AND INNOVATION

Viera KYSEĽOVÁ

Abstract

Despite the fact that businesses in the European Union are modern and successful companies, in terms of globalization and innovation they have to develop constantly. One of the main objectives of the European Union business policy is to promote competition and job creation. Particular attention is devoted to the production environment and small and medium-sized enterprises. Each trader is exposed to various risks. Their realization may result in financial loss. The most effective way to protect against the potential risks is insurance.

Key words

Enterprise, Entrepreneurship, Globalization, Risk, Risk Management, Insurance., Insurance Coverage.

Úvod

Každý podnikateľský subjekt je vystavený rôznym rizikám. Ich realizáciou môže dôjsť k väčšej, či menšej finančnej strate. Najefektívnejším spôsobom ochrany pred rizikami je poistenie, ktorého prvoradou úlohou je ochrana pred nepriaznivými hospodárskymi dôsledkami rizík.

Globalizácia priniesla so sebou príležitosti a nové nároky. Modernizácia je nevyhnutná na udržanie historicky vysokej úrovne prosperity, sociálnej súdržnosti, ochrany životného prostredia, kvality života a na vytvorenie pracovných miest. Hlavnými strategickými cieľmi, ktoré si zachovávajú svoj význam sú prosperita, solidarita, bezpečnosť a Európa ako svetový partner.

1 Podnikateľské prostredie v Európskej únii

Na vytvorenie rovnováhy v Európskej únii je potrebný súbor politík, ktorý umožňuje Európe udržiavať konkurencieschopnosť a sociálnu spravodlivosť, chrániť jej občanov a podporovať ich slobody, pracovať v rámci Európy a podporovať jej hodnoty vo svete. Proces dolad'ovania a zjednodušenia právnych predpisov, za účelom meniacich sa potrieb riadiacich subjektov a užívateľov, je nepretržitý. Dosiahnutie kvality sa zabezpečuje prísny uplatňovaním lepších regulačných disciplín, ako sú zjednodušenie, modernizácia, poradenstvo a dôkladné hodnotenie dosahu politík na kľúčové ciele, ktoré sa menia na priority.

Stratégiou tejto politiky je vytvorenie demokratickejšej, transparentnejšej, účinnejšej a silnejšej Európskej únie voči vonkajšiemu svetu, zabezpečiť účinné fungovanie európskych

trhov na základe rovnakých podmienok hospodárskej súťaže, využiť vplyv v globálnom hospodárstve, s cieľom premeniť globalizáciu na príležitosť pre všetkých.

Implementácia Lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť vytvára základy pre novú generáciu programov v takých oblastiach, ako sú štrukturálne fondy, rozvoj vidieka, inovácie, výskum a vzdelávanie. Prostredníctvom konzultácií zameraných na nové nápady sa podporujú nové iniciatívy zamerané na koordináciu politiky s jasnou európskou pridanou hodnotou.

Medzi zoznamom prioritných činností je zabezpečenie podmienok na podporu prosperity v prospech občanov, aj podnikov. Verejná politika prosperity v podnikateľskom prostredí zabezpečuje prostredníctvom stabilných regulačných systémov, primeranou hospodárskou politikou, zabezpečením ekonomických príležitostí a investovaním do kvalifikovaného a podnikateľského obyvateľstva. Prioritou zostáva vytvorenie podmienok na stimulovanie rastu a vytvorenie viacerých a lepších pracovných miest, za účelom rastu zamestnanosti.

Skúsenosti a vedomosti sú hlavnými aktívami Európy pri zabezpečení rastu a tvorbe pracovných miest. Vedomosti je možné stimulovať prostredníctvom základnej infraštruktúry. Aby vedomosti mali maximálny účinok, je potrebné vytvoriť príležitosti, ktoré sa realizujú formou mobility pracovníkov prostredníctvom transparentnosti, transferu a uznávania kvalifikácií v Európskej únii.

Podnikateľské prostredie v Európe je značne závislé od fungovania spoločného trhu. Táto skutočnosť si vyžaduje presadzovať opatrenia v oblastiach, ako je štátna pomoc pre podnikateľské prostredie a posilnenie kapacity malého a stredného podnikania, za účelom vytvárania a zvyšovania počtu pracovných miest.

V prípade cezhraničného podnikania daňové predpisy vyžadujú zjednodušenie a racionalizáciu, čo znamená nevyhnutnosť vytvoriť novú generáciu colných a daňových programov.

Dalšími kľúčovými faktormi rastu sú európska dopravná infraštruktúra a európsky energetický trh.

Systém jednotného pasu (single passport), ktorý sa prejavuje voľným pohybom tovaru, osôb, služieb a kapitálu, vedie k zjednodušeniu právnych predpisov, ktorých cieľom je podporiť plynulosť a rast na jednotnom trhu.

1.1 Ciele politiky Európskej únie v oblasti podnikania

Podľa zmluvy o Európskej únii, vnútorný trh Európskej únie predstavuje oblasť bez vnútorných hraníc, v rámci ktorej je zaručený voľný pohyb tovaru, osôb, slobodné poskytovanie služieb a voľný pohyb kapitálu. Jednotný trh je charakteristický tým, že každý občan členského štátu má právo začať slobodne podnikat' alebo prevádzkovať živnosť v inom členskom štáte.

Cieľom politiky Európskej únie v oblasti podnikania je zabezpečiť moderným a úspešným podnikom schopnosť držať krok s konkurenciou aj napriek intenzívnym a prudkým zmenám v technológiách a takisto prispieť k tvorbe pracovných miest. V rámci politiky Európskej únie osobitná pozornosť je venovaná výrobnému priemyslu a malému a strednému podnikaniu.

Aj keď odvetvia služieb v posledných rokoch majú tendenciu výrazného rozmachu, výroba zostáva základným stavebným kameňom európskeho hospodárstva, s podielom na celkovom exporte Európskej únie vo výške 75%.

Budúci rast Európskej únie je závislý od sektorov založených na znalostiach a inováciách, ktoré potrebujú priemyselné zázemie a prostriedky na využitie nových technológií v praxi. Táto tendencia je dosiahnuteľná len vzájomným prepojením akademickej sféry a podnikateľského prostredia, aby sa skvelé nápady a poznatky z laboratórií pretavili

do celosvetovo úspešných výrobcov. Európsky inovačný a technologický inštitút sa o to usiluje vytváraním znalostných a inovačných spoločenstiev, ktoré integrujú univerzity, výskumné orgány a podniky.

V Európskej únii sa osobitná pozornosť venuje mikro, malým a stredným podnikom, pretože čo do počtu tvoria 99% spoločností a poskytujú dve tretiny všetkých pracovných miest.

Táto skutočnosť podnietila prijatie programov a fondov Európskej únie v oblasti podnikania, ako sú napr.:

- ✓ „program pre konkurencieschopnosť a inováciu“ (CIP), s rozpočtom 3,6 mld. EUR na obdobie rokov 2007-2013, ktorý sa zameriava najmä na malé a stredné podniky (MSP), podporuje činnosti v oblasti inovácií, so zameraním na energetickú efektívnosť a obnoviteľné zdroje energie, zároveň podnecuje vytvorenie širšieho priestoru pre aplikáciu a používanie informačných a komunikačných technológií a tým napomáha k rozvíjaniu informačnej spoločnosti.

Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inovácie sa skladá z troch operačných programov:

- Program pre podnikanie a inovácie (EIP),
- Program podpory politiky v oblasti informačných a komunikačných technológií (ICT-PSP),
- Program Inteligentná energia - Európa (IEE).

Každý z týchto programov má svoje ciele, ktoré majú prispieť ku konkurencieschopnosti podnikov a ich inovačných možností v rámci svojich oblastí.

- ✓ 7. RP hlavný finančný program Európskej únie pre vedecký výskum (akademický a podnikateľský), s rozpočtom viac ako 7 mld. Eur ročne.

Cieľom je podporiť podnikateľské prostredie, zlepšiť prístup malým a stredným podnikom na trhy a posilniť ich schopnosti v oblasti výskumu a technologického rozvoja.

Úspešnosť týchto politík je podmienená podmienkou vytvorenia jednotného trhu Európskej únie, bez obmedzení, kde slobodný pohyb tovaru v rámci členských štátov Európskej únie rozširuje okruh zákazníkov pre jednotlivých podnikateľov a zabezpečuje priestor pre možný rast s prihliadnutím na väčšiu konkurenciu a tým aj vyššiu flexibilitu.

2 Podnik ako základný subjekt podnikania

V trhovej ekonomike je podnik základným subjektom podnikania.

Podnikom sa podľa obchodného zákonníka rozumie „súbor hmotných, ako aj osobných a nehmotných zložiek podnikania. K podniku patria veci, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria podnikateľovi a slúžia na prevádzkovanie podniku alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť“. [14]

Podľa európskej komisie zodpovednej za podnikanie a priemysel je „podnikom každý subjekt, bez ohľadu na jeho právnu formu, ktorý vykonáva hospodársku činnosť“. [15]

Preto sa za podniky môžu považovať aj samostatne zárobkovo činné osoby, rodinné firmy, partnerstvá a združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Toto znenie nie je nové, odzrkadľuje terminológiu používanú Európskym súdnym dvorom v jeho rozhodnutiach.

Štatút podniku sa určuje na základe nasledovných kritérií: počet zamestnancov, ročný obrat, ročná súvaha.

Tab. č.1: Maximálne hodnoty pre počet pracovníkov a pre finančné ukazovatele, podľa ktorých sa určujú kategórie podnikov [15]

Kategória podniku	Počet zamestnancov	Ročný obrat alebo Ročná súvaha	
Stredne veľký	< 250	<= 50 miliónov EUR (v r. 1996 40 mil. EUR)	<= 43 miliónov EUR (v r. 1996 27 mil. EUR)
Malý	< 50	<= 10 miliónov EUR (v r. 1996 7 mil. EUR)	<=10 miliónov EUR (v r. 1996 5 mil. EUR)
Mikro	< 10	<= 2 milióny EUR (v minulosti nedefinované)	<= 2 milióny EUR (v minulosti nedefinované)

Malé a stredné podniky sú považované za chrbtovú kosť európskej ekonomiky. Sú základom ekonomickej inovácie a tvorcami pracovných miest. Inšpirujú podnikateľského ducha, podporujú uplatnenie nových vízií v ekonomickej praxi a stávajú sa tak mimoriadne priaznivými stimulátormi konkurencie a zamestnanosti v európskom hospodárskom priestore.

Podnikaním sa rozumie „sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku“. [14]

Podnikanie je spôsob myslenia a proces, ktorý vedie k vytváraniu a rozvoju ekonomických aktivít, vyžadujúci schopnosť predvídať ekonomické súvislosti a minimalizovať riziká, ktoré s touto činnosťou súvisia.

Podnikateľom podľa Obchodného zákonníka je:

- ✓ osoba zapísaná v obchodnom registri,
- ✓ osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia,
- ✓ osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov,
- ✓ fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

Podnikateľ, ako hlavný činiteľ podnikateľského prostredia, svojou inovačnou činnosťou vplýva na dynamiku trhovej ekonomiky. Jeho aktivity smerujú k vytváraniu nových výrobných kombinácií, zdokonaľovaniu odbytových možností, zavádzaniu nových výrobkov a technológií, využívaniu nových zdrojov surovín a iné. Podnikateľ sa stáva iniciátorom ekonomického vývoja, využíva nové ekonomické príležitosti.

Podnikateľské prostredie je možné charakterizovať ako súhrn faktorov širšieho okolia, vytvárajúci určitý rámec, určité podmienky, umožňujúce a ovplyvňujúce podnikateľskú činnosť. [11]

Dôležitým faktorom podnikania je objavovanie nových podnikateľských príležitostí v podnikateľskom prostredí, ktoré určujú dynamiku a ovplyvňujú dôležité ekonomické ukazovatele podnikateľského subjektu.

Podľa posledných výskumov spoločnosti Ernst & Young sa za Top 10 najväčších podnikateľských príležitostí považujú:

- ✓ dôslednejšia realizácia stratégie v rámci celej organizácie,
- ✓ investície do podnikových procesov, nástrojov a vzdelávania zamestnancov s cieľom zvýšiť produktivitu,
- ✓ investície do informačných technológií,
- ✓ inovácie produktov, služieb a prevádzkových aspektov
- ✓ rast dopytu na rozvíjajúcich sa trhoch,
- ✓ investície do „cleantech“ technológií,
- ✓ udržiavanie vzťahov s investormi,
- ✓ nové marketingové kanály – sociálne siete, web 2.0, mobilný marketing, vyhľadávače atď.,
- ✓ fúzie a akvizície,
- ✓ partnerstvo verejného a súkromného sektora (PPP).

Globalizácia podmieňuje vznik zdravého konkurenčného podnikateľského prostredia, ktoré poskytuje množstvo príležitostí, ale je aj zdrojom nebezpečenstva, ohrozenia a rizík.

3 Riziká v podnikateľskom prostredí a možnosti ich poistenia

3.1 Všeobecná definícia rizika

V rámci poisťovníctva riziko predstavuje možnosť vzniku udalosti, ktorá je predmetom poistenia – poisťnej udalosti. Riziko nepredstavuje samotnú poisťnú udalosť, označuje iba potencionálnu možnosť jej vzniku.

T. Cipra chápe riziko ako neistotu spojenú s výskytom určitej potenciálnej situácie. [2]

Z hľadiska poisťovania chápeme riziko ako priaznivú, tak aj nepriaznivú udalosť v živote človeka. [1]

Riziko je neoddeliteľnou súčasťou podnikania a žiaden podnik neschopný prijať určitý stupeň rizika nemôže byť dlhodobo úspešný a dosahovať dôležité podnikateľské úspechy. Riziko môže byť príčinou neúspechu a preto predstavuje jeden z podstatných aspektov podnikateľskej stratégie a prípravy podnikateľských projektov. [7]

Riziko podnikateľského subjektu môže byť charakterizované a analyzované len v súvislosti s konkrétnym podnikom, v konkrétnych podmienkach a čase. Môžeme ho teda charakterizovať ako riziko vzniku škody, v priebehu určitého časového obdobia u určitého podnikateľského subjektu alebo podniku, dôsledkom poruchy v jeho bežnom, normálnom a bezporuchovom vývoji.

Realizáciou rizika dochádza k vzniku strát. Strata spôsobuje podniku ujmu, ktorá má majetkový, finančný, zdravotný alebo morálny charakter a môže a nemusí byť peňažne vyčísliteľná. [10]

Dôležitým nástrojom eliminácie rizík podnikateľského prostredia môže byť poistenie.

Podľa zákona o poisťovníctve 8/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1.4.2008 je poisťné riziko definované ako nebezpečenstvo, ktoré môže viesť k poisťnej udalosti. Poisťovňa

je v tomto prípade povinná klientovi vyplatiť poistné plnenie podľa podmienok dohodnutých v poistnej zmluve.

V poisťovníctve sa pojmom riziko označuje tiež:

- ✓ predmet ohrozovaný náhodným nebezpečenstvom (napr. budova, domácnosť, strojné zariadenie),
- ✓ udalosť, ktorá je príčinou vzniknutej škody a predstavuje tak zdroj rizika (napr. havária, krádež, živelné riziká),
- ✓ pravdepodobnosť vzniku náhodnej udalosti, ktorej dôsledky sú pre ekonomický subjekt negatívne . [5]

Veľkosť rizika určujú dva faktory:

- ✓ početnosť - frekvencia výskytu rizika a
- ✓ závažnosť – vyčísliteľný rozsah škody, spôsobený realizáciou rizika.

Udalosť podliehajúca poisteniu musí spĺňať nasledujúce kritéria:

- ✓ náhodnosť - musí mať náhodný charakter, nie je jasné či nastane a kedy nastane,
- ✓ identifikovateľnosť - riziko, ktoré ju privodí musí byť identifikovateľné,
- ✓ vyčísliteľnosť - samotná strata musí byť vyčísliteľná,
- ✓ ekonomická prijateľnosť - poistenie musí byť ekonomicky prijateľné pre poistníka aj pre poisťovňu.

V prípade poistiteľného rizika je nevyhnutné vziať do úvahy aj problém asymetrických informácií a systémového rizika.

Asymetrická informácia vyjadruje rozdiely v miere informovanosti o pravdepodobnosti možných strát medzi poisťovateľom a klientom.

Systémové riziká sú závislé riziká, ktoré v rovnakom čase spôsobia stratu väčšiemu množstvu ekonomických subjektov. Keďže v takýchto prípadoch výška vyplateného poistného plnenia značne prevyšuje výšku prijatého poistného, poisťovňa sa voči takýmto rizikám zabezpečuje zaistením, prípadne geografickým rozložením poistených rizík.

3.2 Riziká podnikateľských subjektov

S podnikaním je vždy spojená istá miera rizika, čo môže ohroziť finančnú stabilitu firmy. Elimináciu niektorých druhov podnikateľských rizík je možné zabezpečiť vhodnou formou poistenia.

V súčasnom období podľa prieskumov spoločnosti Ernst & Young sa za Top 10 najväčších podnikateľských rizík považujú:

- ✓ regulácia a zhoda so zákonnými požiadavkami (compliance),
- ✓ znižovanie nákladov,
- ✓ využitie potenciálu schopných pracovníkov,
- ✓ tlak na znižovanie cien,
- ✓ nové technológie,
- ✓ trhové riziká,
- ✓ posilňovanie úlohy štátu,
- ✓ pomalé hospodárske oživenie/návrat recesie,
- ✓ riziká spoločenskej prijateľnosti a spoločenskej zodpovednosti firiem,
- ✓ prístup k úverom.

Za najväčšie riziko podnikateľského prostredia sa podľa prieskumu bez ohľadu na vyspelosť ekonomiky považuje riziko regulácie a dodržiavania predpisov. V najrýchlejšie rastúcich krajinách sveta, ako sú Čína, India a Rusko, Stredný východ a severná Afrika, sa očakáva postupné eliminácia vplyvu tohto rizika. Zo štatistiky vyplýva že 59 % oslovených podnikateľských subjektov sa v súvislosti s týmto rizikom snaží posilniť funkciu riadenia rizík.

Nadalej sa prehľbujú riziká súvisiace s bojom o talent. Využitie schopných pracovníkov patrí medzi top riziká v takmer všetkých odvetviach rozvíjajúcich sa ekonomík, kde ako interný problém sa uvádzajú nedostatky v procesoch v oblasti riadenia ľudských zdrojov a externým problémom je rastúci konkurenčný boj o talentovaných pracovníkov.

3.3 Poistenia rizík podnikateľských subjektov

Svet, v ktorom žijeme, je charakteristický množstvom neistôt a náhod. Negatívne, nežiaduce a neočakávané javy sa vyskytujú vo všetkých odvetviach ľudskej činnosti, sú súčasťou života každej spoločnosti.

Každá ľudská činnosť je nielen zdrojom prosperity, rozvoja a pokroku, ale skrýva v sebe aj nebezpečenstvá, ktoré môžu ohroziť ľudí. Je nositeľom možnosti nečakaných a nežiaducich kombinácií udalostí, vedúcich k hmotnej škode alebo k poškodeniu zdravia, až k stratám na životoch.

Sprievodným znakom každej cieľavedomej činnosti je potenciálna možnosť vzniku náhodnej udalosti, ktorá predstavuje existenciu rizika, ako možnej negatívnej odchýlky od očakávaného výsledku, ktoré je potrebné kryť poistením.

Poistovníctvo je špecifickým nevýrobným odvetvím, resp. odvetvím služieb príslušnej ekonomiky, ktoré zabezpečuje elimináciu rizík ovplyvňujúcich každú ľudskú činnosť.

Poistovníctvo je osobitý národohospodársky odvetvie, ktoré sa špecializuje na zabezpečenie fungovania ekonomického systému prostredníctvom odplatného predchádzania škodám a úhrad škôd, ktoré vznikli na základe nepredvídateľných, ale aj očakávaných udalostí.

Pojem poistenie je odvodené od starotalianskeho pojmu „assicuranza“. Poistenie i asekurácia sú v slovenčine zhodné so slovom istota, resp. zabezpečenie. [8]

Poistenie je možné chápať ako ochranu proti poistným rizikám, kde poistený prenesie svoje riziká, ktorých potencionálne škodové dôsledky sú z jeho individuálneho hľadiska neúnosné na poisťovateľa, ktorý pri dostatočne veľkom súbore rizík podobného charakteru je schopný celkovo prevzaté riziká s využitím inkasovaného poistného nielen zvládať, ale prípadne sa stávajú aj predmetom výnosnej komerčnej činnosti.

Poistenie je špecifický druh peňažnej služby, kde poisťovateľ za úhradu poskytuje poistnú ochranu za prevzaté riziko tak, že ak nastane poistná udalosť, poskytne poistenému poistné plnenie. [8]

Poistenie teda môžeme definovať ako nástroj finančnej eliminácie negatívnych dôsledkov náhodných udalostí. [4]

Tieto náhodné udalosti označujeme ako poistné riziká. Poistné riziká sú vyvolané prírodnými silami, nezávisle od ľudskej činnosti alebo priamo ľudskou činnosťou. Ich dôsledkami môže byť škoda na zdraví alebo majetku. Vyčíslená škoda sa nazýva strata.

Realizácia rizika vedie k poistnej udalosti, kde na základe podmienok dohodnutých v poistnej zmluve dôjde k finančnému odškodneniu poistenca, t.j. k náhrade vzniknutej škody formou poistného plnenia.

Poistné vzťahy medzi poisťovateľom a poisteným sa vyznačujú:

- ✓ solidárnosťou - poistné rezervy sú vytvárané zo spoločne plateného poistného,
- ✓ podmienenou návratnosťou - poistná náhrada je vyplatená len v prípade nastatia poistnej udalosti,
- ✓ neekvivalentnosťou – výška poistného plnenia nie je závislá od výšky zaplateného poistného.

Medzi ďalšie činnosti poisťovne patria zábranná činnosť a zaistovacia činnosť.

Zábranná činnosť je zameraná na predchádzanie škodám, predstavuje opatrenia, ktorých cieľom je znižovanie rizika a rozsahu škôd.

Zaistovacia činnosť je definovaná zákonom o poisťovníctve ako „preberanie poistných rizík zaistovňou [...], ohodnocovanie rizík a ich riadenie, správa zaistných zmlúv, tvorba technických rezerv [...], poskytovanie plnenia zo zaistných zmlúv a poskytovanie poradenskej činnosti v oblasti poisťovníctva.“ [13]

Zaistovaciu činnosť, resp. zaistenie, je možné charakterizovať ako poistenie poistenia. Je to špecifická forma poistenia, pri ktorej poisťovňa „prenáša na zaistovateľa tú časť rizík, ktoré presahujú jeho finančné schopnosti, a ktoré by narušili rovnováhu jeho poistného kmeňa.“ [9]

3.3.1 Možnosti poistenia rizík podnikateľských subjektov komerčnými poisťovňami

Vzhľadom k súčasnej tendencii expanzie podnikateľského prostredia, poistenie rizík spojených s podnikaním nabera na dôležitosť.

S podnikaním je spojená istá miera rizika, ktorá výrazne môže ovplyvniť finančnú stabilitu spoločnosti. Správne navrhnuté poistenie podnikateľských rizík zabezpečuje elimináciu následkov mnohých aspektov, ktoré môžu podnikanie ohroziť.

Komerčné poisťovne ponúkajú svoje poistné produkty jednotlivo, prípadne prostredníctvom poistných balíkov, ktoré variabilne a flexibilne zahrňujú komplexné krytie základných štandardných alebo nadštandardných požiadaviek klienta. Klient si tak môže dojednať poistenie šité na mieru, zvolí si také krytie rizík, ktoré považuje za adekvátne svojmu podnikaniu.

Vzhľadom k tomu, že každá poisťovňa má svoju vlastnú ponuku, je veľmi obtiažne ich kategorizovať.

Poistenie podnikateľských rizík môže zahŕňať nasledovné poistné odvetvia:

- ✓ poistenie hnutel'ného a nehnuteľného majetku (živelné poistenie, technické poistenie, šomážne poistenie alebo pripoistenie prerušenia prevádzky, poistenie proti odcudzeniu, dopravné poistenie (poistenie prepravy)),
- ✓ poistenie prevádzky,
- ✓ poistenie zodpovednosti za škodu,
- ✓ poistenie profesijnej zodpovednosti za škodu,
- ✓ poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú členmi orgánov spoločnosti,
- ✓ poistenie právnej ochrany,
- ✓ poistenie finančných strát,

- ✓ poistenie pohľadávok,
- ✓ stiahnutie výrobku z trhu
- ✓ poľnohospodárske poistenie,
- ✓ poistenie prepravných rizík,
- ✓ poistenie technických rizík,
- ✓ poistenie stavby a montáže,
- ✓ podnikové životné poistenie,
- ✓ poistenie veľtrhov a výstav,
- ✓ poistenie pre zahraničné cesty.

Súčasťou balíka poistných služieb pre firemných klientov sú poistné audity existujúceho stavu poistenia, návrh konkrétneho poistného programu, správa poistenia počas trvania poistného vzťahu, sústavná analýza poistného trhu s cieľom svojim klientom ponúkať najvhodnejšie produkty a odporučiť prípadné zmeny, ktoré vedú k efektívnejšiemu riadeniu rizík v spoločnostiach. V priebehu procesu vyšetrovania škody poskytujú klientovi bezplatné poradenstvo a konzultácie za účelom zefektívnenia likvidácie poistných udalostí, s následným vyplatením poistnej náhrady. V prípade potreby na žiadosť klienta zabezpečujú aj právne služby. Súčasťou starostlivosti o zamestnancov môže byť návrh zamestnaneckých programov a benefitov.

Súhrn

Mnoho podnikateľov podceňuje význam poistenia, pričom ochrana podnikania je rovnako dôležitá, ako jeho rozvoj. Poistenie podnikateľského prostredia chráni záujmy majiteľov v každej oblasti ich činnosti a pomáha zvyšovať hodnotu spoločnosti.

Výhodou poistenia je zabezpečenie si finančnej stability v prípade neočakávaných škôd, urýchlenie obnovenia prevádzky, dôvera obchodných partnerov, že spoločnosť nebude mať problém dodržať zmluvné podmienky, získanie konkurenčných výhod oproti firmám, ktoré nevladia poistiť zmluvu na maximálne krytie možných rizík vyplývajúcich z podnikateľskej činnosti, zvýšenie dôvery u zamestnancov, že pracujú v spoločnosti, ktorá im zabezpečí istotu a prosperitu.

Kľúčové slová

Podnik, podnikanie, globalizácia, riziko, manažment rizika, poistenie, poistná ochrana.

Použitá literatúra

- [1] CIPRA, T.: Pojistná matematika v praxi, Edice HZ Praha, 1994, ISBN 80-901495-6-1,
- [2] CIPRA, T.: Poistná matematika : Teorie a praxe. 1.vyd. Praha: EKOPRESS, 1999. 398s. ISBN 80-86119-17-3,
- [3] DAŇHEL, Jaroslav a kol.: Pojistná teorie. Professional Publishing, 2005. 338s. ISBN 80-86419-84-3,
- [4] DUCHÁČKOVÁ, E.: Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 180s. ISBN 80-86119-92-0,
- [5] CHOVAN, Pavol.: Poistná ekonomika I. 1.vyd. Brno: MU Brno, 1996. 165s. ISBN 80-210-1447-4,
- [6] KATINA, Stanislav: Vybrané kapitoly z poistného práva. [online] Publikované 2007. [citované 21.10.2008]. Dostupné na internete: www.defm.fmph.uniba.sk/~katina/StKaVybraneKapitolyPoistnehoPravaDoplnok1a.pdf,

- [7] KOŠČO, Tibor: Riziko a poisťovníctvo. 2. prepracované vyd. Nitra: Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre, 2005. 143 s. ISBN 80-8069-539-3,
- [8] MAJTÁNOVÁ, Anna a kol. : Poisťovníctvo. Bratislava: Ekonomická univerzita v Bratislave, Národohospodárska fakulta, apríl 2005. Vydanie prvé, 2005 184 s. ISBN 80-225-1940-5,
- [9] MAJTÁNOVÁ, Anna a kol. Poisťovníctvo: Teória a prax. Praha: Ekopress, 2006. 294s. ISBN 80-86929-19-1,
- [10] MARTINOVIČOVÁ, Dana: Pojištění podnikatelských subjektů. Ostrava: KEY Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3,
- [11] MÍKA, T. Vladimír: Základy manažmentu. Vybrané prednášky pre študentov externého štúdia. Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2006. ISBN 978-80-88829-78-2,
- [12] Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (ES) č.785/2004 z 21. Apríla 2004 o požiadavkách na poistenie leteckých dopravcov a leteckých prevádzkovateľov,
- [13] Zákon č. 8/2008 Z.z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- [14] 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (účinnosť od 1.1.2008),
- [15] http://europa.eu.int/comm/enterprise/enterprise_policy/sme_definition/index_en.htm,
- [16] <http://www.ey.com/GL/en/Services/Advisory/Business-Risk-Report-2010---Business-risks-across-sectors>,
- [17] <http://www.qbeeurope.com/slovakia/produkty/commercial/property.asp>,
- [18] http://www.euroinsurance.sk/index.php?option=com_content&view=article&id=32&Itemid=66.

Kontaktná adresa

Ing. Viera Kysel'ová, PhD.,
TU, Ekonomická fakulta,
Katedra bankovníctva a investovania,
Němcovej 32,
040 01 Košice
viera.kyselova@tuke.sk